

Kivijärven kunnan ja Tainionmäen koulun opiskeluhoitosuunnitelma

Tainionmäen koulun opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulujen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittavien ulkopuolisten tahojen kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain mukainen yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa. Opiskeluhoitosuunnitelma sisältää määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoillon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta) sekä koulukohtaisesti tarkennetut tiedot asiakokonaisuuksista 1-5.

1. Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut

Opiskeluhoillolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Opiskeluhoittoa toteutetaan pääsääntöisesti ennaltaehkäisevänä, koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona sekä tämän lisäksi yksilökohtaisena opiskeluhoitona oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä opetus-, sosiaali- ja terveystoimen ja muiden tahojen kanssa.

Opiskeluhoillon tavoitteena on

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää oppilaiden vuorovaikutusta ja osallisuutta
- edistää opiskeluympäristön ja koulun terveellisyyttä ja turvallisuutta, hyvinvointia, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen matalan kynnyksen tuki sitä tarvitseville
- tukea yksilöä yhteisöä kehittämällä
- tukea opettajia heidän työssään
- tukea huoltajia ja heidän kasvatustyötään.

Keski-Suomen alueellinen opiskeluhoillon yhteistyöryhmä toimii koulutuksen järjestäjien sekä hyvinvointialueen yhteistyöelimenä. Yhteistyöryhmä kokoaa alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Suunnitelma koostuu alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmista. Yhteistyöryhmän tehtävänä on seurata alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä muun muassa opiskeluhoillon palvelujen toteutumista. Ryhmä käsittelee hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhoillon kysymyksiä.

Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven yhteinen 3K:n seudullinen opiskeluhoillon ohjausryhmä ohjaa opiskeluhoillon suunnittelua, kehittämistä, toteutusta ja arviointia. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Kunnat nimeävät edustajansa ryhmään minkä lisäksi siinä on hyvä olla opiskeluhoitotyötä tekevien eri ammattikuntien edustus. Kokoonpanoon rehtorin lisäksi kuuluvat tapaamisen järjestävästä kunnasta opinto-ohjaaja ja erityisopettaja sekä muista kunnista opinto-ohjaaja tai erityisopettaja. Lisäksi sivistysjohtajat kutsutaan tapaamisiin. Hyvinvointialueelta tapaamisiin osallistuvat esi- ja perusopetuksen kouluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden palveluvastaavat. Tarvittaessa ryhmään voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita.

Arvio Tainionmäen koulun opiskeluhuollon kokonaistarpeesta

Arvio Tainionmäen koulun opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta tehdään yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän lukuvuosittaisessa työskentelyn arviointikokouksessa ja kirjataan kokouksen muistioon.

Arvioon käytetään tietoja

- esiopetuksen oppilasmäärästä
- perusopetuksen oppilasmäärästä
- tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden lukumäärästä
- oppilaskohtaisen tuen piirissä olevien oppilaiden lukumäärästä
- maahanmuuttajaoppilaiden lukumäärästä.

Näiden lisäksi käytetään tietoja, joita saadaan Kouluterveyskyselyistä, MOVE-mittauksista, laajoista terveystarkastuksista ja KiVa -kyselyistä. Arvioon voidaan lisäksi käyttää myös esimerkiksi Tainionmäen koulun laatukirjan mukaisista lukuvuosittain vaihtuvista kyselyistä sekä mahdollisista muista kyselyistä saatavia tietoja. Arviossa voidaan käyttää myös huoltajilta saatua palautetta sekä opetushenkilöstöltä saatua tietoa.

Syyslukukauden 2025 alussa Tainionmäen koulun oppilasmäärä on 80 oppilasta. Tehostettua tukea lv 2024-2025 saaneita oppilaita on 6 ja erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita on 3 perus- ja esiopetuksen oppilaita. Yhdellä (1) erityisen tuen oppilaita on pidennetty oppivelvollisuus. Oppimisen tuen uudistuksen mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia saavia oppilaita ei ole. Maahanmuuttajataustaisia oppilaita Tainionmäen koululla ei ole (20.9.2025).

Koulun opiskeluhuollossa työskentelee

- terveydenhoitaja	0,2 htv
- kuraattori	0,1 htv

Lukuvuoden 2025-2026 alkaessa Tainionmäen koululla ei ole psykologia. Keski-Suomen hyvinvointialue on järjestänyt keskitetyn psykologipalvelun niille kunnille, joilla psykologia ei ole. Opiskeluhoollon keskitetty psykologipalvelu tarjoaa opiskeluhoollollisen tarpeen mukaisia psykologin konsultaatioita, arvioita ja tutkimuksia Erityisopettaja voi konsultoida opiskeluhoollon keskitetyn psykologipalvelun psykologia. Kuraattori ja psykologipalvelu ovat esiopetuksen kanssa yhteisiä. Terveystarkastaja on koululla pääosin parittomien viikkojen tiistaisin ja parillisten viikkojen keskiviikkoisin, kuraattori parittomien viikkojen tiistaisin. Muina aikoina kouluterveydenhoitajan tavoittaa hyvinvointialueen digitaalisella kiireettömän asioinnin palvelulla, koulun henkilökunta myös puhelimitse ja sähköpostitse. Kuraattorin tavoittaa Wilma- viestillä, puhelimitse tai sähköpostilla. Hyvinvointialue järjestää lääkäripalvelut siten, että lääkäri hoitaa laajat terveystarkastukset Kivijärvellä. Muutoin lääkäri on tarvittaessa konsultoitavissa sekä ajanvarauksella tavattavissa Karstulassa. Ajanvaraukset lääkärille hoidetaan terveydenhoitajan kautta. Suun terveydenhuolto tekee suun terveystarkastukset 1., 5. ja 8. luokan oppilaille sekä järjestää hoitoa yksilöllisen tarpeen mukaan.

Koululla on lisäksi kaksi opinto-ohjaajaa, 7. ja 8. luokan opinto-ohjaaja (3,26 vvt) ja 9. luokan opinto-ohjaaja (4,26 vvt). Näiden lisäksi koulu tekee yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy koululla ainakin syyslukukauden 2025 keskimäärin 1h / vko eli 0,025 htv (ostopalvelu).

Opiskeluhuollon palvelut kohdentuvat yksittäisiin oppilaisiin oppilaiden henkilökohtaisten tapaamisten sekä monialaisen yksilöllisen opiskeluhoitotyön kautta. Koulun ja opiskeluhoitotyön kehittäminen toteutuu yhteisöllisen opiskeluhoitotyön kautta. Sen käytänteitä ovat esimerkiksi yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoontumiset ja eri oppilasryhmien kanssa tehtävä työ.

Yksilökohtaisen, monialaisen asiantuntijaryhmän toiminta on lakiperusteista (oppilas- ja opiskeluhoitolaki, perusopetuslaki, sosiaalihoitolaki, potilaslaki, laki sosiaalihoitolaian asiakkaan asemasta ja oikeuksista, laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä sekä terveydenhoitolaki). Ryhmässä käsitellään yksittäisen opiskelijan asioita ja ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoitolaian edistämiseksi

Jokaisella koulussa työskentelevällä on velvollisuus edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä hoitajien kanssa. Myös siis esimerkiksi ruokailu- tai siivouspalvelujen sekä kiinteistöhoitolaian henkilöstö osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoitolaian toteuttamiseen. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla, erityisesti rehtorilla ja opettajilla. Opiskeluhoitolaian palvelujen työntekijät eli psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja lääkäri osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön.

Yhteisöllisen opiskeluhoitolaian toteuttaminen on koulukohtaisen opiskeluhoitolaian keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskeluhoitolaian kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista koulussa. Opiskeluhoitolaian kokonaisuuden koordinoitilaian sisältyy myös yksilökohtaisen opiskeluhoitolaian menettelytavoista ja yhteistyökäytännöistä sopiminen.

Opiskeluhoitolaian työskentely on yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää. Työn kohteena voi olla ryhmä, luokka tai koko yhteisö. Asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla, eikä ryhmä koskaan käsittele yksittäistä oppilasta tai opiskelijaa koskevaa asiaa.

Terveyteen ja hyvinvointilaian liittyvät näkökohdat otetaan koululla huomioon kaikessa arjen toiminnassa: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa. Kouluyhteisön hyvinvoinnin perustana ovat terveellisuuden, hyvien käytöstapojen ja turvallisuuden vaaliminen. Viihtyisä ympäristö luo hyvinvointilaian.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista:

- vuorovaikutustaitojen ja mielenterveyden edistäminen
- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy
- opintojen etenemisen edistäminen
- koulutyön ja opintojen järjestäminen hyvinvointilaian tukevasti
- hyvinvoinnin vuosikello

- oppilaiden osallisuuden vahvistaminen
- terveyttä ja hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen
- ympäristön terveellisyys ja turvallisuus
- yhteistoiminta oppilaitoksen ulkopuolelle
- huoltajien osallisuuden vahvistaminen

-Tainionmäen koululla oppilaiden ja koulu yhteisön hyvinvointia seurataan ja kehitetään esimerkiksi toteuttamalla erilaisia kyselyjä. Näitä ovat

- Kouluterveyskysely 4- 5. ja 8.-9. luokkien oppilaille
- Laajat terveystarkastukset 1.,5. ja 8. luokille
- Lapset puheeksi -keskustelut 1., 4. ja 7. luokan oppilaille huoltajan niin halutessa
- KiVa -kysely
- Laaturikirjan mukaiset kyselyt opettajille, ohjaajille, oppilaille sekä huoltajille
- Opiskelu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastukset kolmen vuoden välein, seuraava kevätlukukaudella 2026
- TEAvisari-tiedonkeruu, MOVE-testit
- kunnan talousarvio ja tilinpäätöstiedonkeruu
- oppilaskunnan toteuttamat kyselyt
- opinto-ohjaajan eri yläkoulun luokkien oppilaiden ohjauskeskustelut
- nivelvaihe- ja tiedonsiirtopalaverit, vanhempainvartit, vanhempainillat sekä muut kodin ja koulun yhteiset tapahtumat sekä yhteistyö mm. kolmannen sektorin kanssa.

Kivijärven kunnan hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä opiskelu huollon kanssa.

-Tainionmäen koulun opiskelu huoltoryhmän toiminta perustuu oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin ja se on koulu kohtainen. Ryhmän toiminta pitää sisällään esiopetuksen ja perusopetuksen opiskelu huollon toteuttamisen. Ryhmä kokoontuu kuukausittain eli noin 10 kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmään kuuluvat rehtori, (psykologi,) terveydenhoitaja, kuraattori, 7. ja 8. luokkien opinto-ohjaaja, erityisopettaja sekä tarvittaessa myös muita asiantuntijoita kuten kunnan nuorisotoimen edustaja tai etsivä nuorisotyöntekijä. Koska ryhmän keskeinen tehtävä on koulun yhteisöllisyyden edistäminen, on välttämätöntä, että ryhmään voidaan kutsua myös oppilaita ja huoltajia. Ryhmä kokoontuu yleensä tiistaisin klo 13.15 alkaen ja tapaamisiin voi osallistua myös etäyhteydellä. Opiskelu huollon vuosikello suunnitellaan syyslukukauden alussa ja päivitetään tarpeen mukaan lukuvuoden kuluessa. Lukuvuoden 2025-2026 painopiste on *luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin tarkastelu ja tukeminen*; Yhteisöllisessä ohr:ssä kartoitetaan luokkien hyvinvointitilannetta ja suunnitellaan tarvittavia tukitoimia.

Opiskelu huollon lukuvuoden arviointi toteutetaan kevään lopulla.

Lukuvuoden 2025 – 2026 tapaamispäivät ovat

12.8.2025,

5.9. klo 8-9 ja 12.9.2025 klo 8-9

7.10.2025, 24.10.2025 klo 8-9

4.11.2025,

2.12.2025,

13.1.2026,
13.2.2026 klo 8-9,
10.3.2026,
7.4.2026 ja
5.5. ja 22.5.2026 klo 8-9 (työskentelyn arviointi)

Rehtori vastaa opiskeluhuollon toteuttamisesta koulussa. Hänellä on kokonaisvastuu koulun hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Rehtori vastaa opiskeluhoitoryhmän toiminnasta ja henkilöstön osallisuudesta sen toimintaan, huolehtii ryhmän tavoitteellisesta työskentelystä, kokoontumistiheydestä ja eri toimijoiden tehtäväkuvan selkeydestä yhteisöllisen työn kokonaisuudessa.

Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tapaamisista laaditaan muistio, joka saatetaan koulun opetushenkilöstön tietoon. Näin koulun henkilöstö voi edistää ongelmakohtien korjaamista. Tarvittaessa yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä käsitellyjä asioita voidaan erikseen käsitellä myös opetushenkilöstön kokouksissa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatapoja ovat

- Opiskeluhoollon suunnittelu, kehittäminen ja toteuttaminen sekä arviointi
- Opiskeluhoollosta tiedottaminen vanhempainilloissa sekä Wilma -viestein
- Turvallisuuteen liittyvät tarkastukset ja säännölliset poistumisharjoitukset sekä tulosten käsittely opiskeluhoitoryhmässä
- Tea-Viisarin, kouluterveyskyselyn ja MOVE-testien tulosten hyödyntäminen esimerkiksi terveystiedon opetuksessa
- Lapset puheeksi -toimintamalli
- Ruokahuollon kanssa tehtävä yhteistyö ruoan laatuun, määrään ja ruokailutilanteeseen liittyen
- Kyselyjen perusteella koulun tiloista, ympäristöstä sekä toiminnasta tulleen palautteen perusteella tehdyt esitykset muutostarpeista
- Oppilaskuntatoiminta
- Kummitoiminta
- Reksin aamukahvit
- Yhteistyö tekeminen nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa Kannonkosken ja Kyyjärven kanssa
- Iltapäiväkerho
- Oppilaiden poissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen
- Oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden lisääminen
- Erilaiset tapahtumat ja teemapäivät, jotka ovat oppilaiden, opiskelijahuollon ja koulun henkilöstön sekä muiden yhteistyötahojen suunnittelemlia ja toteuttamia
- Vanhempainiltojen järjestäminen ja vanhempien kutsuminen koulun tapahtumiin
- Luokkakohtaiset oppilaiden, huoltajien ja opettajan vierailut opiskeluhoitoryhmässä sekä niihin liittyvät kyselyt huoltajille ja oppilaille
- Oppilaiden tiedottaminen opiskeluhoollosta ja erityisopetuksesta lukuvuoden alussa
- Pääteettömyyden edistäminen järjestyssääntöjen ja seuraamusten avulla

- Henkilökunnan ja oppilaiden ensiaputaitojen ylläpito
- Kriisi- ja turvallisuussuunnitelmien päivittäminen
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

-Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen sekä käyttöön puuttuminen

Päihteiden tuominen kouluun on kielletty. Koulun henkilökunta on sitoutunut savuttomuuteen esimerkkinä oppilaille. Koulun alueella tupakointi on kielletty.

Elämönhallintataitojen opettelu on erittäin merkittävä ehkäisevän päihdetyön muoto. Päihteiden käytön ehkäisy ja päihdekasvatus eivät ole muusta opetuksesta ja kasvatuksesta irrallaan olevia asioita, vaan osa laajempaa elämönhallintataitoja tukevaa kasvatusta. Siihen kuuluu esimerkiksi turvallinen ja kannustava oppimisympäristö, kerhot ja harrastustoiminta, myönteisten oppimiskokemusten ja kouluviihtyvyyden takaaminen, selkeät säännöt ja sopimukset, avoin ja myönteinen ilmapiiri, viihtyisät ja siistit tilat sekä kiusaamisen ennaltaehkäisy.

Päihteettömyyttä tukee myös oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun (oppilaskunta), yhteydenpito huoltajiin ja muihin yhteistyötahoihin, oppilaan terveen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä rohkaiseminen kohti oikeita elämäntapavalintoja (kouluterveydenhuolto, oppitunnit).

Yksi varhaisen puuttumisen keinoista on tarjota oppilaille ja heidän vanhemmilleen tietoa päihteistä ja niihin liittyvistä riskeistä.

Päihteisiin liittyvät oppiaineiden sisällöt, erityisesti terveystiedossa: jokaisen oppilaan tulee tietää päihteiden vaikutuksista, kokeilun ja käytön haitoista sekä päihteisiin liittyvästä lainsäädännöstä. Oppilaiden tulee tietää miten ja mistä koulussa saa apua päihdeasioissa: terveydenhoitajalta, opetushenkilöstöltä sekä hyvinvointialueen päihde- ja riippuvuustyöntekijältä, joka työskentelee mtp- tiimissä. Tietoa päihteistä oppilaat saavat myös joka 3. vuosi järjestettävästä ehkäisevän päihdetyön Feel Good -tapahtumassa. Vanhempien kanssa tehtävään ennaltaehkäisevään työhön kuuluvat vanhempainillat sekä tiedottaminen päihteistä ja kouluterveyskyselyn tuloksista.

Lisäksi on tärkeää tukea oppilaita oppimisvaikeuksissa. Oppimisvaikeuksissa tukeminen liittyy vahvasti elämönhallintataitojen ja itsetunnon kehittämiseen. Usein päihteiden käytön riskiryhmässä olevilla nuorilla on koulusta paljon turhauttavia kokemuksia.

Opiskeluhoitoryhmässä päihdetapauksiin mietitään ratkaisuja yleisellä tasolla ja ohjataan opettajia päihteidenkäyttöön puuttumisessa. Oppilasta opettavat opettajat tai muu henkilökunta ohjaavat oppilaan avun piiriin: esim. kouluterveydenhoitaja, kuraattori, lastensuojelu, tai mtp -tiimin päihdetyöntekijä. Opiskeluhoiton henkilöstä voi päihdeasioissa tehdä yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden erityistyöntekijän kanssa.

Oppilaiden päihteidenkäyttö voi olla asia, joka näyttäytyy poissaoloina. Poissaoloihin puututaan nopeasti eikä luvattomia poissaoloja hyväksytä seuraamuksitta.

-Tainionmäen koulun Poissaloihin puuttumisen malli löytyy opetussuunnitelman liitteistä. Liitteistä löytyy myös Tainionmäen koulun järjestyssäännöt.

-Yhteistyö ja käytänteet koulu yhteisön terveellisyden, turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastuksessa on kuvattu Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva oppilaitos – Kivijärven kunnan toimintamalli -ohjeessa.

Koulu ympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvointi tarkastetaan joka kolmas vuosi oppilaiden ja henkilöstön terveyden edistämiseksi. Tarkastus toteutetaan vuonna 2019 valmistuneen toimintamallin mukaisesti siten, että rehtori ja kouluterveydenhoitaja vastaavat tarkastuksen valmisteluista. Tarkastus tehdään yhteistyössä koulun ja sen oppilaiden, huoltajien, kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Kouluterveydenhoitaja tekee tarkastuksesta muistion, joka liitetään koulun Peda.net -sivuille. Seuraava tarkastus on Tainionmäen koululla kevätlukukaudella 2026.

3. Yksilökohtaisen opiskelu huollon järjestäminen

Yksilökohtaisella opiskelu huollolla tarkoitetaan

- kouluterveydenhuollon palveluja,
- opiskelu huollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä
- yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskelu huoltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaisessa opiskelu huollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Yksilökohtainen opiskelu huolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Yksilökohtaisen opiskelu huollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä opiskelu huollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

-Yksilökohtaista opiskelu huoltoa toteuttavat koulun opiskelu huollon henkilöstö yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Koulun henkilökunnalla on

tarvittaessa velvollisuus ohjata opiskelija opinto-ohjaajalle, kuraattorille, psykologille ja/tai kouluterveydenhuollon sekä sosiaalihuollon ammattilaisille. Oppilas itse tai huoltaja voivat olla yhteydessä kouluterveydenhoitoon, psykologiin tai kuraattoriin oppilaan hyvinvointiin tai oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Tapaaminen kuraattorin tai psykologin kanssa on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas tai huoltaja on tätä pyytänyt, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä. Kouluterveydenhuollon, psykologin ja kuraattorin yhteystiedot löytyvät Wilmasta ja koulun nettisivuilta.

-Kun koulussa työskentelevälle henkilölle herää huoli oppilaan hyvinvoinnista, hän välittää tiedon mahdollisimman pian oppilaan opettajalle (luokanopettaja / luokanvalvoja). Oppilaan opettaja tai opiskeluhuollon työntekijä huolehtii asiantuntijaryhmän kokoamisesta asian käsittelemiseksi. Tätä ryhmää kutsutaan monialaiseksi asiantuntijaryhmäksi (mar). Ryhmä voidaan koota myös huoltajan aloitteesta. Asian havainnut henkilö otetaan usein osaksi asiantuntijaryhmää. Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan (iän, kehitystason ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti) tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella (suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän perustamiseksi) asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Monialaiset asiantuntijaryhmän tapaamiset pidetään Lapset puheeksi –neuvonpidon mallin mukaisesti.

Asiantuntijaryhmän kokoaminen vaatii siis aina oppilaan ja huoltajan suostumuksen. Oppilaan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa.

-Yksilökohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä asiantuntijaryhmän vastuhenkilö (pääsääntöisesti opetushenkilöstön edustaja) kirjaa yksilöllisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Opiskeluhuoltokertomukset ja muut asiantuntijaryhmään liittyvissä tehtävissä saadut asiakirjat muodostavat opiskeluhuoltorekisterin, jota säilytetään tietoturvaohjeistusten mukaisesti. Koulun opiskeluhuoltorekisterin ylläpitäjänä toimii Tainionmäen koulun erityisopettaja. Opiskeluhuollon henkilöstö (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja) kirjaa omalta osaltaan tiedot omiin asiakastietojärjestelmiinsä. Tainionmäen koululla käytössä olevan Lapset puheeksi -menetelmän neuvonpito on aina opiskeluhuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä.

Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää ryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin opiskeluhuoltoon liittyvään toimintaan. Poikkeuksen tekee tiedonantovelvollisuus (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, 20 §). *Valtion, kunnan, kuntayhtymän ja hyvinvointialueen viranomaisen sekä terveydenhuollon ammattihenkilö ovat velvollisia antamaan hyvinvointialueelle sen pyynnöstä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat sosiaalihuollon asiakassuhteeseen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka hyvinvointialueelle laissa säädetyn tehtävän vuoksi ovat välttämättömiä asiakkaan sosiaalihuollon tarpeen*

selvittämiseksi, sosiaalihuollon järjestämiseksi ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä hyvinvointialueelle annettujen tietojen tarkistamista varten.

Tainionmäen koulussa on käytössä Lapset puheeksi -menetelmä, jolla pyritään tukemaan oppilaan vahvuuksia ja havaitsemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hyvinvointia ja kasvua haavoittavat asiat. Varhainen puuttuminen lapsen tai nuoren tilanteeseen edistää auttamisen mahdollisuuksia. Lapset puheeksi -toimintatapa kehittää koulun ja kodin avointa yhteistyötä. Lapset puheeksi -keskusteluja tarjotaan vuosittain 1., 4, ja 7. luokan huoltajille.

-Tarvittava opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä on kuvattu Tainionmäen koulun Kurinpitotoimissa ja menettelytavoissa.

-Laajaa terveystarkastus luokilla 1, 5 ja 8: Opettaja ottaa tarvittaessa yhteyden terveydenhoitajaan.

-Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion selvittäminen tehdään siihen tarkoitetulla lomakkeella aina oppilaan aloittaessa uutena Tainionmäen koulussa. Rehtori tai koulusihteeri antaa lomakkeen huoltajalle ja huoltaja toimittaa sen ruokahuollolle. Lukuvuoden alussa koteja muistutetaan Wilma -viestillä mahdollisten muutosten ilmoittamisesta ruokahuollolle. Erityisruokavalioihin liittyvät täytetyt lomakkeet säilytetään ruokahuollon toimesta keittiöllä lukitussa paikassa.

Oppilaan koulupäivän aikaisen lääkityksen ilmoittamisen käytänteet mietitään aina tapauskohtaisesti yhteistyössä huoltajan, oppilaan ja kouluterveydenhuollon kanssa. Lääkintäsuunnitelma säilytetään opiskeluhooltorekisterissä sen ajan kuin sopimusta koululla toteutetaan. Lääkehoito on aina huoltajan vastuulla.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollolla keskeistä. Pääasiallinen vastuu yhteistyön järjestämisessä on koululla.

Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisen

Oppilaiden mahdollisuus osallistua heitä koskeviin asioihin tukee elämänhallintaa sekä terveyttä, sekä lisää tunnetta kouluyhteisöön kuulumisesta. Oppilaiden osallistaminen jo toiminnan suunnitteluvaiheessa lisää sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Huoltajia tiedotetaan koulun toiminnasta erityisesti Wilman kautta. Huoltajilla on useita yhteistyömahdollisuuksia, esimerkiksi opiskeluhoitoryhmässä huoltajien edustajana,

vanhempainyhdistyksessä toimimalla, osallistumalla vanhempainiltoihin, vanhempainvartit, arviointikeskustelut sekä oppimissuunnitelman päivitys.

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta opiskeluhollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhollosta palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus opiskelijahuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja opiskeluhollosta tiedottaminen lisää opiskeluhollosta tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista.

Koululla työskentelevät opiskeluhollosta ammattilaiset tiedottavat osaltaan koulun henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille hyvinvointialueen muista oppilaille ja huoltajille tarjolla olevista palveluista, kuten hyvinvointialueen järjestämisestä vanhempainilloista, tarjolla olevista etäryhmistä sekä infotilaisuuksista.

Yhteistyö oppilaiden ja huoltajien kanssa yhteisöllisessä ja yksilöllisessä opiskeluhollossa on pääosin kuvattu edellä osioissa 3 ja 4. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus opiskeluhollosta suunnitelman laatimiseen huomioidaan muun muassa erilaisten kyselyjen avulla. Mikäli suunnitelmaa on tarpeen päivittää, voidaan järjestää esimerkiksi yhteisiä suunnittelutapaamisia tai tarkempia kyselyitä. Yhteisöllisen opiskeluhollosta toimintaan osallistuvat huoltajat ja oppilaat voivat tehdä kehittämissuunnitelmia. Vanhempainilloissa voidaan käydä keskustelua opiskeluhollosta.

Opetustoimen henkilöstö osallistuu aktiivisesti opiskeluhollosta suunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhollosta toteuttamiseen. Opettajien edustajia on mukana yhteisöllisen opiskeluhollosta toiminnassa. Kaikki koulun työntekijät ovat osa yhteisöllistä opiskeluhollosta.

Terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori ovat osa koulun yhteisöllistä opiskeluhollosta ryhmää. He osallistuvat opiskeluhollosta suunnitelman tekemiseen ja muuhun yhteisöllisen opiskeluhollosta toimintaan sekä toiminnan arviointiin sekä tiedottavat opiskeluhollosta palveluista yhdessä opetuksen järjestäjän kanssa. Terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori neuvovat koulun henkilökuntaa sekä osallistuvat verkosto- ja sidosryhmätoimintaan.

Opiskeluhollosta kuraattorin ja psykologin sekä terveydenhoitajien tehtäviin kuuluu kouluissa yhteisöllistä ja yksilöllistä työtä sekä yhteistyötä oppilaan perheen ja verkostojen kanssa. Kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja osallistuvat ennaltaehkäisevän yhteisöllisen opiskeluhollosta työn suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä opetuksen järjestäjän toimijoiden kanssa (esim. teematunnit ja –päivät, luokkatyöskentely, ryhmätyöt, kyselyt/kartoitukset, opiskeluhollosta ryhmätyö, kriisiryhmätoiminta, sidosryhmäyhteistyö, vanhempainiltoihin osallistuminen).

Opiskeluhollosta psykologin tehtävänä on edistää koulunkäyntiä, oppimista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Psykologityöhön sisältyy arviointia, ohjausta ja neuvontaa, jonka tavoitteena on lisätä vanhempien, oppilaan/opiskelija ja opettajien ymmärrystä, tietoa ja kokonaiskäsitystä tilanteesta ja auttaa heitä suunnittelemaan tukitoimia. Psykologi voi tehdä oppimiseen, kehitykseen tai neuropsykiatrisiin haasteisiin liittyviä kartoituksia sekä antaa matalan kynnyksen tukea lieviin mielenterveyden haasteisiin.

Opiskeluhuollon kuraattori toimii hyvinvoinnin sekä myönteisen kasvun ja kehityksen edistämisen tukena sosiaalialan asiantuntijana. Kuraattori vahvistaa arjen taitoja ja sosiaalista toimintakykyä koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin sekä erilaisiin elämäntilanteisiin liittyen. Kuraattori tarjoaa oppilaille tuki- ja ohjauskeskusteluja ja toimii yhteistyössä oppilaiden perheiden, koulun henkilöstön sekä tarvittaessa eri viranomaisten kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi.

Kouluterveydenhoitaja on kouluyhteisön terveyden edistämisen ja hoitotyön asiantuntija, joka vastaa ennaltaehkäisevän terveydenhoidon toteutumisesta koulussa. Kouluterveydenhoitaja vastaa oppilaiden terveystarkastuksista ja yksilöllisen tarpeen mukaisista lisäkäynneistä. Tukikäynteinä kouluterveydenhuollossa voidaan toteuttaa esimerkiksi neuropsykiatrisiin sekä masennus ja ahdistusoireisiin liittyviä käyntejä hyvinvointialueen hoito- ja palvelupolkujen mukaisesti. Terveydenhoitajatyön tavoitteena on oppilaiden ja perheiden tuen tarpeisiin vastaaminen varhaisessa vaiheessa ja mahdollisiin huoliin puuttuminen ennen kuin ne muuttuvat ongelmiksi.

Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedotetaan oppilaita, huoltajia, henkilökuntaa ja yhteistyötahoja muun muassa vuosisuunnitelman laatimisen ja vanhempainiltojen yhteydessä sekä Wilman kautta ja erilaisissa vanhempien, oppilaiden ja opetushenkilöstön tapaamisissa. Koulun henkilöstö saa tietoa henkilöstön kokouksissa ja erilaisissa koulutuksissa. Toimintaperiaatteet kerrataan lukuvuoden alussa ja uusien työntekijöiden kanssa osaaminen varmistetaan erillisessä perehdytyksessä. Opiskeluhuollon periaatteet ja toiminta on esitelty myös opetussuunnitelmassa ja koulun Pedanet-sivustolla.

Koulun opetushenkilöstö pääsee näkemään yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokouksista tehtävät muistiot. Tätä kautta opetushenkilöstöllä on tieto opiskeluhoitoryhmässä käsitellyistä asioista. Opettajat osallistuvat kukin vuorollaan opiskeluhoitoryhmän luokkakohtaisiin kokouksiin. Tämän lisäksi opettajien sekä rehtorin ja koulunkäynnin ohjaajien kokouksissa käsitellään myös yhteisöllisen oppilashuollon ajankohtaisia asioita

Opiskeluhuollon työntekijöillä on mahdollisuus tarvittaessa osallistua opettajien Veso-koulutuksiin sekä opettajien kokouksiin. Koulun ja opiskeluhuollon henkilöstöä osallistuu vuosittain seudulliseen opiskeluhuollon kehittämispäivään. Tämän lisäksi koulun henkilöstölle järjestetään tarvittaessa muuta lisäkoulutusta opiskeluhooltoon liittyen.

Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, oppilaskohtaisten tukitoimien, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen moniammatillinen tuki on kuvattu tämän opiskeluhoitosuunnitelman lisäksi Oppilaan tuen käsikirjassa. Oppilaan tuen käsikirjaan kuvataan myös mahdollisten oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä olevien oppilaiden moniammatillinen yhteistyö (käsikirjan päivitystyö syksystä 2025 alkaen).

Kivijärven kunnassa ei toistaiseksi järjestetä joustavaa perusopetusta.

Sairaalakoulun oppilaat pysyvät oman kotikoulunsa oppilaina. Sairaalakoulussa opiskelu on yleensä määräaikaista. Tiivis pedagoginen ja opiskeluhoillon yhteistyö oppilaan kotikoulun kanssa on edellytyksenä onnistuneelle paluulle takaisin omaan kouluun sairaalakoulujakson jälkeen. Koulu huolehtii yhteistyön toimimisesta eri tahojen järjestämän opetuksen ja omassa koulussa tapahtuvan opetuksen kanssa (esimerkiksi sairaalaopetus).

Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Yksilöllisen asiantuntijaryhmän jäsenet voivat saada yksittäisen oppilaan asioiden hoitamiseen konsultaatioapua ulkopuolisilta palveluntarjoajilta ja yhteistyökumppaneilta kuten esim. nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi. Asiantuntijoita voidaan kutsua myös mukaan tapaamisiin oppilaan tai hänen huoltajansa asianomaisella kirjallisella luvalla (suostumus moniammatillisen asiantuntijaryhmän muodostamiseen -lomake).

Nuorisolain 9§:n mukainen Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii pohjoisessa Keski-Suomessa Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven yhteisenä. Yhteiset palveluverkoston kokoontumiset ovat kaksi kertaa vuodessa.

Opetustoimen työntekijät ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä tekemään lastensuojeluilmoituksen, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Henkilökunnalla on aina mahdollisuus konsultoida lastensuojelua tai kuraattoria ensin kyseessä olevan lapsen nimeä kertomatta. Ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä ollaan yhteydessä huoltajaan (pl. poliisin tutkintapyyntöä vaativat asiat). Toimintaperiaatteet kerrataan vuosittain.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus.

Tainionmäen koululle on laadittu suunnitelma väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden ilmenemisen seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Koululle on laadittu myös järjestyssäännöt, kriisisuunnitelma, ohje kurinpitotoimiin ja menettelytapoihin sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Näillä kaikilla pyritään osaltaan turvaamaan oppilaiden oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Suunnitelmat kerrataan koulun henkilökunnan kanssa lukuvuoden alussa ja oleellimmat asiat käydään läpi oppilaiden kanssa ensimmäisinä koulupäivinä. Suunnitelmat ovat opetussuunnitelman liitteinä.